

నన్న మగటు లోకికద ఎల్లవన్ను తొరెదు, లోశకితద ధమ్పవన్ను ఆశ్రయిసిదేవే. గురుగళాద అరవణ అడిగటు నమగే “లోకికవన్ను స్తోకరిసిదష్టు దుఃఖ హచ్ఛుగుత్తదే. భోంగాసక్తయింద అసంయీ, స్వాధ్వ హచ్ఛుగుత్తదే. ఈ సరణీ హిగేయీ ముందువరేయుత్తదే. ఆడ్దరింద త్వాగ మత్తు నిశ్శాధఫే పరమసులిద జీవన” ఎంబుదన్ను తీలియ హేలిశారై. నావు అదరంతయీ నడెయుత్తిద్దేవే. ఇదన్ను నన్న తాయి చిత్తావతిగి తీలిసు. నిఁనిన్న హోగబపుదు’ ఎందు తలేయుత్తద హూ కట్టుత్తా మాధవి హేలిదటు. అవళ మాతుగళల్లి యావ ఆపేలవూ జరల్లి! ఆదరూ అదరల్లి కలణ నిధార ఇత్తు తన్నన్న ఎల్లదరిందలూ, ఎల్లరిందలూ స్తుతంతగేసిశేండిద్దరింద మాధవియ మాతుగటు సహజవాగియీ హోరబందపు. మణిమేకలే మాత్ర యార మాతుగళన్ను కేళిసిశేళ్చుదే హూ కట్టువుదన్న ముందువరేసిద్దు.

మాధవి హేలిదె మాతుగళన్ను కేళి చిత్తమాలీగ నిరాసేయాయితు. అవటు కణ్ణీరాదటు. అల్లి నిల్లారదే నేరవాగి చిత్తావతియ మనగే హోరటటు. కోవలన మాతు బందాగ, తందయన్న నేనెదు మణిమేకలేయ దుఃఖ ఒత్తిరిసితు. అరివిల్లదంతయీ ఒందు దొడ్డ కణ్ణీరిన హన అవళ రెప్పెయ మేలే బందు నింటితు. అదన్న హేగోఽ అపట తచెదుశోండటు. ఆదరే ఏరడన హనియ భారక్క రెప్ప తచెయలారాడే ఆ హనియన్న కణ్ణు హూ మాలీయ మేలే తొణిక్కితు.

మణిమేకలేయ కణ్ణీనింద హూ మాలీయ మేలే కణ్ణీరు తొణిక్కిద్దన్న మేండిద మాధవి, తన్న కణ్ణునల్లు మధుగణ్ణు కణ్ణీర హనియన్న హాగేయీ హిగిసిశేందు ‘మగళీ, దేహవేస్తువుడే అనిత్త. ధమ్మ మాత్ర శాక్షత. నిన్న తంద కోపల, నిన్న తాయి కన్గి, నాళీ నాను, ఆనంతర నిఁన.... హిగేయీ ముందువరియుత్తదే.

ఇదక్కాగి దుఃఖిసచేద. కణ్ణీరినింద తోయ్య హమాలీయన్న సంజేయ పుంజిగే బళశబారదు. నగరక్క హోగి యావుదాదరూ ఉద్దానవనదింద బేరే హాగళన్న కోయ్య తా. అదన్నే మాలే మాడి సంజేయ పుంజిగే బళసు’ ఎందు మణిమేకలేగ హేలిదటు.

‘హాగేయీ ఆగలీ’ ఎందు మణిమేకలే మేలద్దటు. అల్లియీ విహారదల్లి గిడగలిగ నిరుణిసుత్తిద్ద సుధామతి ఎంబ సన్మాసిని మాధవియ మాతుగళన్న కేళిసిశేందు ‘అక్క మాధవి, నాళీయ జంచ్చోత్తపక్కాగి జడిఁ పట్టణ జనరింద గిజగుడుత్తిదే. అల్లి ఎంతంత జనరిత్తారో! ఇంతక హోతీన్నల్లి మణిమేకలే ఒచ్చుళ్ళే హూ తరలు ఉద్దానవనక్క కట్టిపుసుదు అప్పు ఉఱితవల్! అవళోందిగ నాను హోగిబరుత్తేనే’ ఎందటు.

హోరపు మున్న సుధామతియు, ‘తంగి మణిమేకలే, హూ కోయ్యలు యావ ఉద్దానవనక్క హోగోఇణ?’

మణిమేకలేయు, ‘ఇరువంతిగి, ఉయ్యాలే వన అధవా చోంధివన, యావుదాదరూ సరియీ అక్క’

క్షూకాల యోబిసిద సుధామతియు ‘మణిమేకలే, ఇరువంతిగి ఉద్దానవన అరమన్గె సమీపద అగ్రహారద బదియల్లిద్దరే, ఉయ్యాలే ఉద్దానవనవు ఉత్కమ జనరు వాసిసువ కేంద్రియ నాటువినల్లిదే. ఉత్సవద దినగళల్లి అల్లి జనపోఁ జన. ఆడ్దరింద నమగే హూ తరలు కష్టవాదిఁటు. చోంధివనవు నగరద ఆయగారరు వాసిసువ కేరిగళ కేళపుదియల్లిదే. మడివాళర కేరి, కుంబాగేరి, జమ్మార్రర కేరి, గాణిగర కేరి, నేకారర కేరి ఇప్పగళన్నేల్లు దాడిశేందు అల్లిగే హోగబేటు. ఇప్పక్క అల్లి జనసంహార కడిమే. మేలాగి, ఈ ఇరువంతిగి మత్తు ఉయ్యాలే వనగళల్లి ఇరువ హాగళల్లు ఒందే జాతియపు. ఎల్లవూ ఒందే బణ్ణ, ఒందే ఆకార, ఒందే ఆళియిపు. అవగళల్లి అంతక సోగిల్ల!